

САВЕЗ ПЧЕЛАРСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА СРБИЈЕ

ЕНГЛЕСКО–СРПСКИ РЕЧНИК ПЧЕЛАРСКИХ ТЕРМИНА

Аутори:

Prof. dr Јован Кулинчевић
Prof. dr Милоје Брајковић

Обрадио за штампу:

Dг med. Родољуб Живадиновић

Овај речник издала је Апимондија 2003. године. Захваљујући ауторима који су нам уступили свој рад, сви читаоци Пчелара у 2005. години добили су га уз часопис.

Срдечно им се захваљујемо на доброј вољи.

Овог пута вам речник поклањамо у дигиталној форми.

Напомена: Термини у четвртастим заградама означавају израз који, мада уобичајен, није препоручен.

abdomen	трбух
abstract	извод
acacia, false locust (tree), black locust <i>Robinia pseudacacia</i>	багрем
acarine disease (due to <i>Acarapis woodi</i>)	акароза
acarine mite <i>acarapis woodi</i>	гриња
acid gland	кисела отровна жлезда
adulteration	фалсификовање, кривотворење
agriculture	пољопривреда, земљорадња
albino bee	албино пчела
alder <i>Alnus spp.</i>	јова
alfalfa lucerna <i>Medicago sativa</i>	луцерка
alighting-board	полетаљка
alimentary canal digestive tract gut	дигестивни тракт црево
alkaline gland	алкална отровна жлезда
almond	бадем
american foul brood	америчка трулеж
amnion	постељица
ant (Formicoidea)	мрав
antenna	пишак
antenna cleaner (striglis with spur on 1 tibia)	апарат за чишћење пишка
antennal lobe	мирисни режањ
anterior	предњи
anther	прашник
anus	задњи отвор
aphid <i>Aphis spp.</i>	лисна вап
apiary	пчелињак
apimyiasis	мијаза
apiculture	пчеларска наука
appendage	наставкак
apple <i>Malus pumila</i> (= <i>Pyrus malus</i>)	јабука
apricot <i>Prunus armeniaca</i>	кајсија

arch of honey above brood nest	медна капа медни венац изнад легла
attachment cell (of comb)	прихватна ћелија (саћа)
auricle	оструга
to ball (queen)	уклупчати (матицу)
bar	сатоноша
barb	брада (од пчела)
basement membrane	базална мембрана
basitarsus metatarsus	први чланак стопала
bean, broad bean, field bean, horse <i>Vicia faba</i>	боб
bee -see also honeybee, drone, queen, worker	пчела
bees	пчеле
bee bob	мамац
bee bread -see also pollen	ферментисани полен
(bee) breeding -see also inbreeding, pure-line breeding selective breeding	одгајивање пчела селекција
bee brush	пчеларска четка
bee-eater <i>Merops spp.</i>	пчеларица
bee farmer comercial beekeeper	професионални пчелар
bee forage bee pasture	пчелиња паша медоносно биље
bee glove	пчеларска рукавица
bee hat	пчеларски шешир
beehouse	пчелињак, павиљон за пчеле
bee journal	пчеларски лист, пчеларски часопис
beekeeper	пчелар
beekeeper (employee)	пчелар (запослен)
beekeeper's association	пчеларски савез, пчеларско друштво
beekeeping apiculture	пчеларење, пчеларство
beekeeping, migratory	пчеларење покретно пчеларење селџе
beekeeping equipment beekeeping appliances	пчеларска опрема пчеларски прибор

beekeeping instructor	пчеларски инструктор пчеларски учитељ
bee louse (<i>Braula coeca</i>)	пчелиња вап
bee plant	медоносна биљка
bee space	пчелињи простор
beeswax	пчелињи восак
beeswax mould	калуп за восак
bee tree	клада, дубина
bee veil	пчеларски вео
beeway (between combs)	улица пчела између саћа
beet sugar	шећер од шећерне репе
behaviour	понашање
bibliography	библиографија, литература
blackberry brambie <i>Rubus fruticosus</i>	купина
blackthorn <i>Prunus spinosa</i>	црни трн
blood	крв
blood circulation	крвоток
blowlamp	лет лампа, бензинска лампа
borage <i>Borago officinalis</i>	борац, лисичина, боражина
brace-comb	заперак
brain	мозак
breeding station	одгајивачка станица
bristle	чекиња
brood	легло
brood, addled	легло глуво
brood, bald-headed	легло ћелаво
brood, chilled	легло прехлађено
brood, drone	легло, трутовско
brood of laying worker, for of drone-laying queen	легло од лажне матице или матице трутуше
brood chamber	плодиште (кошнице)
brood disease	болест легла
brood nest	плодиште
brood rearing	одгајивање пчела
brood, scattered	легло шарено
broom	зановет
to brush (bees from comb)	збрисати (пчеле са саћа)
buckwheat <i>Fagopyrum esculentum</i> (= <i>F. sagittatum</i>)	хельда

building frame	оквир грађевњак
building up (of colony)	развој (пчелињег друштва)
bumble bee humble bee <i>Bombus</i> spp.	бумбар
bur-comb	неправилно изграђено саће
bursa copulatrix copulatory pouch	оплодна кеса
buttercup <i>Ranunculus</i> spp.	љутић
to buzz (with wings)	зујати крилима
to cage	ставити (матицу) у кавез
cage, nursery	кавез одгајивачки
cage, traveling	кавез транспортни
calcar, spur	оструга
candy	шећерно тесто, шећерна погача
to cap	поклопити (ћелије)
cappings (wax)	воштани поклопчићи
carbohydrate	угљени хидрати
carbolic acid	фенол, карболна киселина
carbolic cloth	крпа натопљена фенолом
carbon dioxide	угљен диоксид
carbon disulphide	угљен дисулфид
carder bee <i>Bombus muscorum</i>	бумбар маховњак
cardo	чеп, стожерак
to caress (queen)	дотицати, лизати (матицу)
Carniolan	крањска (пчела)
cast after-swarm	другенац (рој)
caste	каста
catalase	каталаза
catmint catnip <i>Nepeta</i> spp.	мачија метвица
Caucasian	кавказска (пчела)
cell	ћелија
cell, transition	прелазна ћелија
cell division	дељење ћелије
cell well	ћелијски зид
central nerve trunk	централни нервни сноп
chalk brood (due to <i>Pericystis apis</i>)	кречно легло

charlock wild mustard <i>Brassica arvensis</i> (= <i>Sinapsis arvensis</i>)	слачица горушица	colony with laying worker or dronelaying queen	друштво са лажном матицом или матицом трутушом
cherry (cultivated) <i>Prunus cerasus</i>	вишња	colony, cell-finishing	друштво одгајивачко (при завршетку матицњака)
chiasma	хијазма	colour perception	моћ распознавања боја
chitin	хитин	comb	сат, саће
chordotonal organ	хордотонални орган	comb, brood	сат са леглом
chorion	хорион	comb, drawn-out	сат извучен
chromosome	хромозом	comb, drone	сат трутовски
clarification	пречишћавање, бистрење	comb, honey	сат медни
clasper (of drone)	покривна плоча (код трута)	comb, to build	сат градити
claw	канџа на врху ноге	combs built in the open	саће грађено на отвореном
cleaning	чишћење	combs, fixed	саће причвршћено
cleaning bee	пчела чистачица (хигијеничарка)	combs parallel to entrance warm way	саће упоредно с летом топла варијанта
cleansing flight	прочисни излет	combs perpendicular to entrance cold way	саће управно на лето хладна варијанта
to clip (queen)	скратити (крило матици)	combs, wide-spaced	саће широко размакнуто
clover <i>Trifolium spp.</i>	детелина	comb honey	мед у саћу
clover, alsike clover, Swedish <i>Trifolium hybridum</i>	детелина шведска	commisure	комисура
clover, crimson <i>Tryfolium incarnatum</i>	детелина инкарнатка	commisure, frontal	комисура предња
clover, white <i>Tryfolium repens</i>	детелина бела	Compositae	главочике
cluster	клубе	conifers Coniferae	четинари
cluster, winter	зимско клубе	constancy oligotropy	сталност постојаност
to cluster outside entrance (in hot weather)	формирати браду лети на полетаљци	consumption (of stores)	потрошња резерви
clustering space	простор за уклупчавање	to contract (brood nest)	стеснити, сузити (легло)
clypeus	штит на глави	contribution (to journal)	прилог (листу)
cocoon	кокон, кошуљица	conversion transformation	претварање конверзија, трансформација
to collect to gather (honey or pollen)	сакупљати (мед или полен)	copulation	копулација, парење
colony (of bees)	друштво (пчелиње)	corbicula pollen basket	котарица корпица (за полен)
colony, dronerearing	друштво за одгајање трутова	cornea	рожњача
colony, nurse (for queen rearing)	друштво одгајивачко	corpora allata	парна неуроендокрина жлезда
colony, parent (of swarm)	друштво родитељско, старка	corpora pedunculata mushroom bodies	печуркаста телашца (део мозга)
colony, wild	друштво, дивље	corrugated cardboard	ребрасти картон
		cotton <i>Gossypium spp.</i>	памук

soxa	кук
crawling	пузање
crawling of queenless bees	пузање пчела без матице
creosote	крезол
crocus <i>Crocus spp.</i>	шафран
crowded (of colony)	пренатрпаност (друштва)
crown board	поклонна даска
crucifers <i>Cruciferae</i>	крсташице
cuckoo bee <i>Psithyrus spp.</i>	бумбар паразит кукавица
currant, black <i>Ribes nigrum</i>	рибизла
currant, red or white <i>Ribes rubrum</i>	рибизла црвена или бела
to cut out (queen cells, honey)	изрезати (матичњаке, мед)
Cyprian	кипарска (пчела)
dance	игра
dance, grooming	игра чишћења
dance, round	игра кружна
dance, wagtail	игра трбухом
dandelion <i>Taraxacum officinale</i>	маслачак
death's-head hawk moth <i>Acherontia atropos</i>	мртвачка глава (лептир)
density	густина
to dequeen	обезматичити
dermis	кожа
deutocerebrum	деутоцеребрум
development	развој
diaphragm	пречага, дијафрагма
diastase	дијастаза
digestion	варење
diploid	диплоидни
disease	болест
diseased	болестан
to disinfect	дезинфиковати
to dissect	дисекovati, сецирати
division of labour	подела рада
division board	преградна даска
docile	миран, доброћудан
dominant	доминантан, преовлађујући
dorsal	дорзални, леђни
dorsal blood vessel	леђни крвни суд

dragonfly (<i>Odonata</i>)	вилински коњиц
to draw out (foundation)	извући (сатну основу)
to drift	залетати се
drinking place	појило
to drive (bees)	претеривање (пчела)
driven bees	претеране пчеле
driving iron	спајалица
drone	трут
drone form unfertilized queen or laying worker	трут од неоплођене матице или лажне матице
drone trap	клопка за трутове
drone congregation area drone assembly place	концентрисање трутова
to drum	бубњати
duct	канал
dysentery	пролив
earwig <i>Forficula auricularia</i> & <i>F. spp.</i>	ухолажа
ecdysis moult	пресвлачење
ectoderm	ектодерм
egg	јаје
egg, sterile	јаје стерилно
eggs, to fill (comb) with	јаја занети (сат)
ejaculatory duct	непаран семеновод
eke	повећати умножити
elm <i>Ulmus spp.</i>	брест
to embed (wire in foundation)	ужичити (жицу у сатну основу)
embedder, spur	жврк за ужичавање
embryo	заметак
to emerge (of brood)	излећи се (из легла)
endoderm	ендодерм
endophallus copulatory organ (penis)	ендофалус орган за парење
endophallus, bulb of	луковица органа за парење
enemy of bees	штеточина пчела непријатељ пчела
entomology	наука о инсектима ентомологија
entrance (of hive)	улаз кошнице лето кошнице
entrance, adjustable	лето прилагодљиво
entrance, bottom	лето, доње

entrance, middle	лето, средње	feeding, stimulative	храњење, стимулативно
entrance, top entrance, upper	лето, горње	felt pad	уложак од филца
enzyme (ferment)	ензим (фермент)	female	женка
epidermis	епидерм	femur	бедро
epipharynx	епифаринкс	fermentation	ферментација, врење
Ericaceae	врескови	fertile (of queen)	плодна (матица)
escape board	преградна даска са	fertilization	оплодна
super-clearer	бежалицом	figwort	уструшник
clearer-board		<i>Scrophularia spp.</i>	
eucalyptus	еукалиптус	fimbriate lobe (of endophallus)	ресаста режањ (полног органа трута)
gum		fir, silver	јела сребрна
<i>Eucalyptus spp.</i>		<i>Abies alba</i> (= <i>A. pectinata</i>)	
European foul brood (due to <i>Bacillus pluton</i> & <i>B. spp.</i>)	европска трулеж европска куга	flagellum	бич
to evacuate	евакуисати испразнити	flavour	укус
eversion (of endophallus)	извлачење органа за парење	flight	лет
examination (of hive)	преглед (кошнице)	flight note	летња врева
exoskeleton	спољни скелет	floorboard, bottom board	подњача
experiment	оглед, експеримент	flow, main	паша, главна
experimental station	огледна станица	to forage	сакупљати
esperiment station		forager	излетница
exposed situation	откривен положај	foraging bee	сабирачица
exposed site		field bee	сакупљачица
to extract (honey)	вртати, истресати (мед)	foramen (occipital)	потиљачни отвор
to extract (centrifugally)	истресати (центрифугално)	foregut stomodeum	предње цедро
extractor (centrifugal)	врталка (центрифугална)	forget-me-not	споменак
eye	око	<i>Myosotis spp.</i>	
eye, compound	око, сложено	form, sense of	смисао за облик
facet	фацета	formic acid	мравља киселина
faeces, excrement	измет	foul brood	куга пчелињег легла трулеж легла гњилоћа легла
to fan (for ventilation)	лепезати, вентилирати	foundation	основа
to fan (with scent organ exposed)	лепезати (са отвореном мирисном жлездом)	comb foundation	сатна основа
fat	маст	foundation, wired	основа ужичена
fat body	масно тело	frame	оквир
fat cell	масна ћелија	[bar frame] archaic	
to feed	хранити	frame, brood	оквир легла
feeder	хранилица	frame, dummy	преградна даска
feeder, bottle	појило, флаша	dummy	
feeder, rapid	хранилица брза	frame, taller than broad	оквир високо уски
feedhole	отвор за хранилицу	frame, wider than tall	оквир широко ниски
feeding, emergency	храњење из нужде	frames, movable	оквир покретни
		frame holder	држач оквира
		frame runner	ослонац за оквир

frame spacer	размак за оквир
frame-spacing nail	ексер за размак оквира
frame tongs	клевшта за оквири
frons	чело
frosting (of honey)	пена (меда)
fructose	воћни шећер
laevulose	фруктоза
fruit sugar	
fungal disease	гљивична болест
fungicide	фунгицид
fungus	гљивица
funnel	левак
furca endosternite	виљушка ендостернита
furcula	фуркула
galea	кацига
gallberry	зеленика
llex glabra	
ganglion	ганглија нервно задебљање
gena	образ
gene	ген
genetics	генетика
genus	род
gian bee	циновска индијска
rock bee	пчела
<i>Apis dorsata</i>	
giant whip	велики бич
gland	жлезда
globe thistle	главоч
<i>Echinops spp.</i>	
glossa	језик
tongue	
lingua	
glossal groove	жљоб на језику
glucose	грожјани шећер
dextrose	глукоза
grape sugar	
glycogen	гликоген
golden rod	златни прут
<i>Solidago spp.</i>	златошипка
gonapophysis	полни додаток
gooseberry	огрозд
<i>Ribes grossularia</i>	
gorse	штипавац
<i>Ulex europaeus</i>	
to grade (honey)	класирати, сортирати мед
grading glass	градирана чаша

to graft (larvae)	пресађивање (ларве)
granulation	кристализација (меда)
crystallization (of honey)	
guard (bee)	стражарица (пчела)
gynandromorph (bee)	хермафродит (пчела)
habit	понашање, навика
hairless (bee)	гола (пчела)
bald (bee)	
hamulus	кукица
wing hook	кукица на крилу
haploid	хаплоид
to hatch (of eggs)	излећи
hawthorn	глог
<i>Crataegus spp.</i>	
hazel	леска
<i>Corylus avellana</i>	
head capsule	главина чаура
hearing, sense of	чуло слуха
heart	срце
heath	врес
<i>Erica spp.</i>	
heather	вресак јесењи
heather, ling	
ling	
<i>Calluna vulgaris</i>	
heather, bell	вресак
<i>Erica cinerea</i>	
helenium	хелениум
<i>Helenium spp.</i>	
heredity	наслеђивање
heterozygous	хетерозиготан
hexagonal	шестоугаони
hindgut	задње црево
proctodeum	
hive	кошница
beehive	
to hive (a swarm)	сместити рој
hive, decoy (for swarms)	ухватити помоћу мацца
hive, fixed-comb	кошница са непокретним саћем
hive, leaf	кошница лисњача
hive, log	кошница дубина
hive, long	кошница полошка
(e.g. long-idea hive)	
hive, mating	кошница за спаривање
hive, movable-frame	кошница с покретним саћем

hive, multiple-storey (e.g. British hive)	кошница настављача	honey tap	славина за мед
hive, nucleus box, nucleus	кошница нуклеус нуклеус	honey harvest	принос меда
hive, observation	кошница стаклена кошница за посматрање	honey jar	посуда за мед, тегла
hive, scale	кошница вага	honey label	етикета за мед
hive, side-opening	кошница са отварањем од позади	honey loosener (for heather honey)	бушач поклопца сага
hive, sky scraper	кошница настављача	honey pot	ћуп за мед
hive, top-opening	кошница са отварањем одозго	honey press	преса за мед
hive, twin	кошница са две матице	honey sac	медна вољка
hive mind	стање кошнице	honey stomach	медни желуцац
hive stand	постоље кошнице	crop	
hive tool	амерички нож за преглед кошнице	honey show	изложба меда
holly <i>Ilex aquifolium</i>	божиковина	honey strainer	цедило за мед
hollyhock <i>Althaea rosea & A. spp.</i>	питоми слез	honey substitute	вештачки мед
homozygous	хомозиготни	honey tank [honey ripener]	цистерна за мед резервоар за мед
honey	мед	honey tin	лименка за мед
honey, chunk	мед сечен у саћу	honey vinegar	медно сирће
honey, extracted	мед врцани	oxymel	
honey, extracted by heating combs	мед врцан уз загревање	honey yield	принос меда производња меда
honey, granulated	мед кристалисан	honey, amber	мед попут ћилибара
honey, heather	мед вресков	honey, "baking" honey, "bakery"	мед у пекарству
honey, honeydew	мед, медљика	honey creamed	мед, кремасти
honey, liquid honey, clear	мед течни	honey, dark	мед, тамни
honey, pressed	мед пресовани (муљани)	honey, dark amber	мед, тамно ћилибарни
honey, run	мед течени мед текући	honey, extra light amber	мед, изузетно светле боје
honey, section	мед у секцији	honey, flower honey, blossom	мед, цветни
honey analysis	анализа меда	honey grader	колориметар за мед
honeybee hive bee <i>Apis mellifera</i> (= <i>Apis mellifica</i>)	медоносна пчела	honey, "industrial"	мед, индустријски
honey bees Apini	медоносне пчеле	honey, light amber	мед, светло ћилибарни
honey can	кантица за мед	honey, light (-coloured)	мед, светли
honey carton	кутија за мед	honey, medium (- coloured)	мед, средње тамни
honeycomb	саг медни	honey, (over-) heated	мед, прегрејани
honeydew	медна роса, медљика	honey, unprocessed honey, crude	мед, неперађени
honey gate	славина за мед	honey, virgin	мед, девичански
		honey, water-white	мед, провидно-бели
		honey, white	мед, бели
		to process (honey)	перађивати (мед) обрађивати (мед)
		hormone	хормон
		hornet <i>Vespa crabro & V. spp.</i>	стриљен
		horse chestnut	коњски кестен

<i>Aescullus hippocastanum</i>	дивљи кестен
house bee	млада пчела кућна пчела
to hum	зујати
humidity	влажност, влага
hybrid cross-breed	хибрид
hibridization cross-breeding	хибридизација укрштање
hydrometer	хидромер
hymenoptera	опнокрилци
hypodermis	хиподерм
imaginal disc imaginal bud	зачетак органа у ларвама
imago mature insect	одрастао инсект имаго
impotent	неспособан за размножавање
inanition	недохрањеност, исцрпљеност
inbreeding	парење у уском крвном сродству
incubation	инкубација
incubator	инкубатор
indian bee <i>Apis indica</i>	индијска пчела
to infect	заразити, инфилтрирати
infection	зараза, инфекција
infection, centre of infection, source of infection, focus of	зараза центар зараза извор зараза жариште
inheritance	наслеђивање
insect	инсект
insecticide	инсектицид
insemination	осемењивање
inspection (of apiary) inspection (of hive)	преглед (пчелињака)
instar	развојни степен
instinct	нагон, инстинкт
insulation	изоловање
insurance	осигурање
intersegmental membrane	међусегментална опна
intestine	црево
intestine, small	танко црево
to introduce (queen)	додати (матицу)
invert sugar	инвертовање (шећера)
invertase	инвертаза
investigation	испитивање истраживање

italian	италијански
ivy <i>Hedera helix</i>	бршљан
joint	зглоб, спој
judge (at show)	судија на изложби
"K" wings	укрштена крила
labellum "spoon" of tongue	кашпикица језика
labial palp	доње-уснени сежњак
Labiatae	уснатице
labium	доња усна
labrum	горња усна
lacinia	гриваљка
lactic acid	млечна киселина
lancet	ланцета
larva	ларва
larva, coiled	ларва савијена
larval food brood food	храна за ларве храна за легло
lateral	бочни
lavender <i>Lavandula spp.</i>	лаванда
to lay (eggs)	носити (јаја)
laying worker	назовњача лажна матица
leather-coloured	боја коже
leg	нога
legislation	законодавство
Leguminosae	махунарке
lens	сочиво
leucocyte white blood corpuscle	бело крвно зрнце леукоцит
life, length of	живот дужина
life cycle	животни циклус
lift (of double-walled hive)	спољашњи зид
lime	липа
linden basswood <i>Tilia spp.</i>	
linkage (genetics)	укопчавање
little bee <i>Apis florea</i>	патуљаста пчела
location, sense of	осећај за оријентацију
longevity	дуговечност
loosestrife, purple <i>Lythrum salicaria</i>	врбица
lorum	узда
lug (of frame)	ухо (на оквиру)

lumen	шупљина
male	мушки
Malpighian tubule	Малпигијева цев
management, method of management, sistem of	руковођење
mandible	горња вилица
manipulation	руковање
maple <i>Acer spp.</i>	јавор
marjoram <i>Origanum vulgare</i>	мајоран
to mark (queen)	маркирати (матицу)
mason bee <i>Chalicodoma muraria & C. spp.</i>	црна зидарица
mating	парење
mating flight	свадебни лет
mating sign	знак парења
maturation ripening	сазревање
maxilla	доња вилица
maxillary palp	доње вилични сежњак
May sickness	мајска болест
mead	медовина
median	средњи
meiosis	мејоза, полна деоба
melanosis	меланоза
mellilot sweet clover <i>Mellilotus spp.</i>	кокотац ждраљика
to melt (wax)	претапати, топити (восак)
membrane	опна
mentum	брадица
mesoderm	мезодерм
mesothorax	мезоторакс
metal end (for frame)	метални размак (за оквире)
metamorphosis	преображај
metathorax	метаторакс
metheglin	медено вино
micropyle	микрпила
midgut	средње црево
mesenteron	
midrid (of comb)	средина основе (саћа)
mite	гриња
mitosis	митоза
moisture	влага
mongrel	мешанац

cross-breed	хибрид
mosaic vision	мозаично виђење
motor nerve	моторни нерв
mould	буђ
moulds, sooty	буђ црна
mouse <i>Mus spp.</i>	миш
mouthparts	усни делови
mucous gland accessory gland	служна жлезда
muscle	мишић
muscle, direct flight	мишић за директно летење
muscle, flexor	мишић прегибач
muscle, indirect flight	мишић за индиректно летење
muscle, indirect flight (longitudinal)	мишић за летење, уздужни
muscle, indirect flight (vertical)	мишић за летење, усправни
mustard <i>Sinapis spp.</i>	слачица горушица
mutation	мутација
neck cervix	врат
nectar	нектар
nectar flow [honey flow]	медоносна папа
nectar plant	медоносна биљка
nectary	нектарија
nerve	нерв
nerve fibre	нервно влакно
nervous system	нервни систем
Nosema disease	ноземоза
nucleus (of cell)	једро (ћелије)
nucleus (colony)	нуклеус (друштво)
nucleus, mating	оплодњак
nurse bee	неговатељица
nurse cell	хранидбена ћелија
nutrition	исхрана
oblong plate (of sting)	издужена плоча жаоке
occiput	потиљак
ocellus	просто око
simple eye	
oenocyte	еноцит
oesophagus	једњак
oil beetle <i>Meloe spp.</i>	мајак, триунгулина
ommatidium	оматидија

oogenesis	оогенеза
to open (hive)	отворити (кошницу)
operculum (of spiracle)	поклопац (стигме)
optic cone	стакласто тело
crystalline cone	
optic lobe	очни режањ
organ	орган
orientation flight	оријентациони лет
ostium	отвор (на срцу)
out-apiary	издвојени пчелињак
out-yard (America)	
outside bees (of winter cluster)	спољне пчеле (изван зимског клубета)
ovariole	јајна цевчица
ovarian tubule	
ovary	јајник
overwintered	презимљен
oviduct	јајовод
oviposition	полагање (јаја)
egg laying	
ovipositor	легалица
package bees	пакетне пчеле
package bees with queen	пакетне пчеле са матицом
palp	сежњак
pantothenic acid	пантотенска киселина
Papilionaceae	лептирњаче
para foul brood (due to <i>Bacillus para alvei</i>)	лажна трулеж пчелињег легла
paraglossa	пајезик
paralysis	парализа
paralysis due to nectar or pollen	тровање нектаром или поленом
paralysis during honeydew flow	парализа на шумској папи тровање медљиком
parasite	паразит
parthenogenesis	партеногенеза
peach <i>Prunus persica</i>	бресква
peak of laying	врхунац ношења
pear <i>Pyrus communis</i>	крушка
pellicle	пеликула
perforated zinc	избушени лим
pest	штеточина
petiole	дршка

peduncle	дршка
phacelia	фацелија
<i>Phacelia spp.</i>	
pharyngeal gland	ждрелна жлезда
brood-food gland	млечна жлезда
pharyngeal plate	ждрелна плочица
oral plate	
pharynx	ждрело
pheromone	феромон
pigment	пигмент
to pipe (of emerged queen)	певати (тек излежена матица из матичњака)
to pipe (of queen in cell)	певати (у матичњаку)
pine, Scots [fir, Scotch] <i>Pinus silvestris</i>	бор
pit peg	печуркасто тело
champagne-cork organ	
plantain <i>Plantago spp.</i>	боквица
plastic	пластични
play flight	игра пчела
pleurite	бочна плоча
lateral plate [pleuron]	
plum <i>Prunus domestica</i>	пљива
pneumophyses of endophallus	рошчићи
bursal cornua	копуларног апарата
poison	отров
poison sac	отровни мехур
pollen	полен, прашак
pollen brush	поленска четкица
cleaning comb (on 1st, 2nd basitarsus)	поленски чешаљ (на првом чланку 1. и 2. ноге)
pollen grain	поленско зрнце
pollen load	поленски товар
pollen pellet	поленска грудвица
pollen mould <i>Pericystis alvei</i>	поленска буђ
pollen plant	поленска биљка
pollen press [pollen nippers] [wax pincers] [wax shears]	преса за полен
pollen substitute	замена полена
pollen supplement	додатак полену
pollen trap	хватач полена
pollen analysis	поленска анализа

palynology	поленска анализа
pollen analysis of honey melissopalynology	поленска анализа меда
pollen dispenser pollen insert	уложак за полен растурач полена
pollination	опрашивање
pollinia (in orchids)	полина
pop-hole	пролаз
porch (of hive)	надкривка (над летом)
post-cerebral gland	темена жлезда
posterior	задњи
potent	способан за парење
prepupa larva, stretched	испружена ларва
to press (honey)	пресовати, муљати (мед)
pretarsus	последњи чланак стопала
preventive measure	превентивна мера
proboscis	рилица
progeny	потомство
prolific (of queen)	плодна (матица)
propolis	прополис
to propolize	прополизирити пресвући прополисом
protein	беланчевина
prothorax	први чланак груди
protocerebrum	протоцеребрум
proventricular valve [honey stopper]	међужелудачни вентил
proventriculus	преджелудац
pupa	лутка
pupation	улуткавање
pure line breeding	одгајање у чистој линији
pure strain	чиста раса
to put on (supers)	додати (наставке)
quadrate plate (of sting)	квадратна плочица (жаоке)
queen	матица
queen, breeder	матица, оснивачица
queen, breeding	матица, одгајивање
queen, drone-laying queen, drone-breeding	матица трутуша
queen cage	кавез за матице
queen cell	матичњак
queen cell, emergency	матичњак присилни
queen-cell cup (artificial)	почетак матичњака (вештачки)

queen-cell cup (natural) acorn cup	почетак матичњака (природни)
queen-cell moulding toll	прибор за израду почетка матичњака
queen-cell punch	зумба за матичњаке
queen excluder	матична решетка
queenless	безматично
queen-mating station	оплодна станица
queen rearing queen breeding queen raising	одгајање матица
queenright	има матицу
quilt	јастук
rabbit groove	урез
race	раса
race, indigenous race, native	раса домаћа
ragwort, common <i>Senecio jacobaea</i>	жабља трава кострип
rape coleseed colza <i>Brassica napus var. oleifera</i>	уљана репица
raspberry <i>Rubus idaeus</i>	малина
rastellum	скидач полена
pecten pollen rake (on 3rd tibia)	
to rear to breed to raise	одгајати
recessive	рецесиван
rectal gland	ректална жлезда
rectum colon large intestine (terms synonymous for the honeybee)	дебело црево
refractometer	рефрактометар
reference (to publication)	референца (у часопису)
remedy	лек
to render (wax)	претопити, топити (восак)
reproduction	размножавање
reproductive system genital system sexual organs	полни систем

requeening (by beekeeper)	замена матице (обавља пчелар)	scout bee (before swarming)	пчела коначарка (пре ројења)
requeening (by bees)	тиха замена матице	screen board (perforated partition)	вентилациона мрежа
research	истраживање	scum	пена
research institute	истраживачки институт	scutellum	скутелум
resistant	отпоран	scutum	скутум
respiration	дисање	sealed (of brood or honey)	поклопљено (легло или мед)
respiratory system	орган за дисање	seam (of bees between two combs)	улица пчела
restriction of brood rearing	ограничавање легла	to secrete	лучити
retina	мрежњача	secretion (function)	лучење
retinula	ретинула	secretion (substance)	лучевина, секрет
review (of book)	приказ књиге	section (for honey)	боксер, секција (за мед)
review (of subject)	преглед (предмета)	section rack	наставак секције (мед у саћу)
rhabdom optic rod	оптички штапић	segment	чланак
to roar (angry buzz)	јако зујати	selective breeding	селекционо одгајање
to rob	пљачкати, красти	semen	сперма, семе
robber	туђица, крадљивица	seminal duct	семеновод
roof (of hive)	кров (кошнице)	vas deferens	
Rosaceae	руже	seminal vesicle	семене кесице
rosemary <i>Rosmarinus spp.</i>	рузмарин	vesicula seminalis	
royal jelly	матична млеч	sense hair	осећајна длачица
sac brood [pickled brood] (due to <i>Morator aetatulae</i>)	мешинасто легло	sense organ	осећајни орган
sage <i>Salvia spp.</i>	жалфија	sense peg	осећајна изралина
sainfoin	еспарзета	sense plate	осећајна плочица
esparsette <i>Onobrychis sativa</i>		sense pore	осећајна пора
salivary gland	пљувачна жлезда	sensilla	чулне длачице, сензиле
sample (for disease diagnosis)	узорак	separator (between sections)	преграда
scale (foul brood)	љуспа (трулеж легла)	septicaemia (due to <i>Bacillus apisepticus</i>)	септикемија
scales balance (for weighing hives)	пчеларска вага	to settle	спустити се
scape	основни чланак пипка	to cluster (of swarm)	ухватити се (пој)
scent gland	мирисна жлезда	sex	пол
Nasonov's organ		to shake	стрести
sclerite	хитинска плочица	shallow frame	полуоквир
sclerite, axillary	крилна хитинска плочица	super-frame	оквир наставка
scopa	поленски чешаљ	sheath	корица жаоке
pollen comb (on 3rd basitarsus)	(на првом чланку 3. ноге)	sheltered situation	заштићено стање
scout bee (for forage)	пчела извиђачица	sheltered site	заштићено место
		shortage of stores	недостатак залиха
		shrike <i>Lanius spp.</i>	сврачак
		silk gland	свиласта жлезда
		single-walled	једноставан (зид)

skep	вршкарa
butt (local)	плетарa
ruskie (Scotland)	
skep (special forms)	вршкарa, плетарa (посебни облици)
skep for taking swarms	вршкарa за скидање роја
skep with ekes	плетарa са подметком
skep knife	нож за исецање саћа
skewer (through skep)	шипка (кроз вршкарy)
skunk	твор
<i>Mephitis spp.</i>	
slumgum	воштина
wax residue	
smell, sense of	чуло мириса
to smoke (bees)	надимити, димити
smoker	димилица
smoker, pipe	димилица, лула
snowberry	бисерак
<i>Symphoricarpus racemosa</i>	
species	врста
specific gravity	специфична тежина
sperm	сперма
spermatheca	сперматека
receptaculum seminis	
spermathecal duct	одводни канал сперматеке
spermathecal gland	жлезда сперматеке
spermathecal pump	пумпа сперматеке
seminal pump	
spermatogenesis	сперматогенеза
spermatophore	сперматофора
spermatozoon	сперматозоид
spermiogenesis	спермиогенеза
spine	бодља
spiracle	стигма
stigma	
spore	спора
to spread (brood nest)	проширити
to expand (brood nest)	(пчелиње гнездо)
to spread (of disease)	проширити (болест)
to spring-clean	вршити пролећно чишћење
spring dwindling	пролећни губици, пролећно ишчезавање
spring management	пролећни радови
spruce, common	смрека
spruce, Norway	
[fir, spruce]	

<i>Picea abies (=P. excelsa)</i>	смрека
staple	кламфа
starch	скроб
starter strip	почетак сатне основе
to starve	угинути од глади
sterilization	дезинфекција стерилизација
sternite ventral plate	трбушна плочица
[sternum]	
stigma (of flower)	тучак цвета
to sting	убости
sting (organ)	жаока, жаочни апарат
sting (injury)	убод
sting cavity	жаочна комора
sting chamber	
sting sheath	корица жаоке
sting sheath, bulb of	булбус жаоке
stingless bees	безжаочне пчеле
<i>Meliponini</i>	
stipes	стабло доње вилице
to stock (a hive with bees)	напунити (кошницу пчелама)
stone brood	камено легло
(due to <i>Aspergillus flavus</i>)	
to store (honey)	сместити мед
stores	резерве, залихе
strain (genetics)	линија
straw ring (eke)	сламнати прстен
strigilis	апарат за чишћење
antenna comb	пишакa
(on 1st basitarsus)	
to subdue (bees, e.g. with smoke)	умиривати (пчеле са димом)
submentum	подбрадак
suboesophageal	подждрелна ганглија
ganglion	
subspecies - see variety	
to suck	сисати
sucrose	сахароза
cane sugar	шећер од трске
suffocation	угушење
sugar, denatured	шећер денатурирани
to sulphur	сумпорисати
sulphur cartridge	сумпорна трака
summary	извод
sunflower	сунцокрет
<i>Helianthus spp.</i>	
super, honey chamber	наставак за мед

supersedure	тиха замена (матице)
supra-oesophageal ganglion	надждрелна ганглија
suture	шав
swarm	рој
swarm, absconded (after hiving)	рој одбегао (после смештаја у кошницу)
swarm, artificial swarm, shook	рој вештачки
swarm given off by prime swarm	паројак
swarm, hunger	рој гладунац
swarm, lost (before hiving)	рој изгубљени
swarm, prime	рој првенац
swarm, stray (found)	рој залутали (нађени)
swarm box	ројевни сандук
swarm catcher (net)	хватач ројева
swarm control	спречавање ројења
swarm trap (on hive)	клопка за рој (на кошници)
swarming fever	ројевска грозница
swarming impulse	нагон за ројењем
swarming season	време ројења
sweet chestnut Spanish chestnut <i>Castanea sativa</i>	питоми кестен
sycamore <i>Acer pseudoplatanus</i> & <i>A. spp.</i>	горски јавор
sympathetic nervous system	симпатички нервни систем
syrup	сируп
tactile sense sense of touch	чуло додира
taenidium spiral thread of tracheal tube	спирално задебљање трахеје
to take (a swarm)	стрести рој
tarsus	стопало
taste, sense of	чуло укуса
tegula	тегула
tentorium	тенториум
tergite dorsal plate [tergum]	леђна плочица
terminal filament (of ovariole)	терминални филамент
testicle	семенске цевчице
testicular tubule	
testis	тестис

thistle <i>Carduus spp.</i> <i>Cirsium spp.</i>	паламида чичак
thixotropy	тиксотропија
thoracic gland	грудна жлезда
thorax	груди
thyme <i>Thymus spp.</i>	мајчина душица
thymol	тимол
tibia	голен
tit titmouse <i>Parus spp.</i>	сеница
toad <i>Bufo spp.</i>	крастава жаба
tomentum (fine hairs on abdominal tergites)	длачице на прстеновима затка
top bar (of frame)	сатоноша
top drive (of extractor)	погонски механизам (врцаљке)
trachea	трахеја
tracheal sac air sac	трахејна кеса
tracheole	трахејне цевчице
to train (bees to visit a crop)	тренирање пчела
to transfer (bees)	преселити (пчеле)
to trip	отворити цвет
transferring tool (for larvae)	игла за пресађивање (ларви)
travelling box	преносни сандук
treatment (of disease)	лечење
tree of heaven <i>Ailanthus altissima</i> (= <i>A. glandulosa</i>)	пајасен
trefoil, bird's-foot <i>Lotus corniculatus</i>	звездан
triangular plate (of sting)	троугласта плоча
tritocerebrum	тритоцеребрум
trochanter	бутни ваљак
tulip tree <i>Liriodedron tulipifera</i>	тулипановац
tupelo <i>Nyssa spp.</i>	тупело
to uncap	отклопити
uncapping fork	виљушка за отклапање
uncapping knife	нож за отклапање

uncapping plane	блања за отклапање
uncapping tray	тепсија за отклапање
to unite (colonies)	спојити (друштва)
vagina	вагина
valvefold	вентил залиска
variety	варијетет
variation (genetics)	промена (генетска)
vein	жила, вена
venation	распоред жила
venom	отров
ventilation	проветравање, вентилација
ventral	трбушни
ventricular valve "pyloric sphincter"	међужелудачни залистак
ventriculus chyle stomach	средње црево желудац
vertex	теме
vetch <i>Vicia spp.</i>	грахорица
vicious	љут, зао, ђудљив
virgin	невин, девичански
virus	вирус
viscosity	истегљивост, вискозност, житкост
vitreous body	стакласто тело
warm-room	комора за
hot-room	декристализацију
wasp (Vespoidea)	оса
wasp, bee-killer bee wolf <i>Philanthus triangulum</i> & <i>P. spp.</i>	оса пчелињи вук
wasp, fossorial wasp, digger <i>Fossores spp.</i>	оса копачица

water supply	појило
wax, crumbs of (on floorboard)	восак, мрвице (на подњачи)
wax, virgin	восак девичански
wax extraction	топљење воска
wax extractor	топионик за восак
wax extractor, solar	сунчани топионик
wax gland	восковна жлезда
wax-making bee	пчела градитељица
wax moth, greater <i>Galleria mellonella</i>	восков мољац велики
wax moth, lesser <i>Achroia grisella</i>	восков мољац мали
wax-moth larva	ларва восковог мољца
wax plate mirror	воштана луспица
wax scale	воштано огледалце
weed-killer herbicide	хербицид
willow <i>Salix spp.</i>	врба
willowherb rose-bay fireweed <i>Epilobium angustifolium</i>	ноћурак кипреја
windbreak	ветробран заштита од ветра
wing	крило
to winter	презимити
winter loss	зимски губитак
winter, to prepare (bees) for	припремити (пчеле) за зиму узимити (пчеле)
to work (a plant)	посећивати (биљке)
worker, worker bee	радилица
yeast	квасац

ЈЕДИНИ
ПЧЕЛАР
КОЈИ ГАРАНТУЈЕ
БУДУЋНОСТ